

HANGYA

Az új esztendő.

Órák, napok, hetek és hónapok repülnek s imé ismét elsurrant egy év. Az elmulás pillanatában gondoljunk csak vissza, hogy mit is jelentett és mivel vitte előbbre az elmúlt esztendő a szövetségi mozgalmat. Nagy jelentőségű kezdeményezés történt a szövetségi eszme és élet népszerűsítése, a szövetségben rejlő testvéri szeretet tökéletesebb kifejtése és ezek által a világbéke igazi alapjainak megteremtése érdekében, amely kezdeményezés a szövetségi zászlók mindenüvé való kitzését és magasan lobogását hozta magával.

Az elmúlt év a világszövetszők nemzetközi ünnepnapjának megteremtésével a szövetségi történelem egy újabb korszakának kezdetét jelenti, midőn a szövetség eszméjében és lelki összhangjában egymásra fognak találni a népek és nemzetek.

De ennek eléréséhez a szövetségi munka minél teljesebb kifejtése szükséges, hisz csak küzdelemmel győzedelmeskedhetünk a szövetség elé tornyosuló akadályok felett. Ilyen akadályok pedig az elmúlt évben is bőven voltak, amelyek részint magukban a szövetségi tagokban rejlenek, midőn meg nem értéssel, közönnyel és érdektelenséggel fogadták a szövetség ügyeit és a hívó szóra nem siettek azon lelkesedéssel a szövetségi ügy támogatására, amilyen odaadó buzgalmat és öntudatos cselekedetet a nép ezen legfontosabb gazdasági intézményei, a szövetségek megérdemelnek és megkívánnak.

Ma ismét egy újév küszöbén állunk. Az idő ismét elhozta reménykedésünk e boldog pillanatait, midőn a múlt csalódásai, megpróbáltatásai és küzdelmei helyett munkánk sikereit, az eszme diadalát, a mozgalom szétterjedését remélhetjük a jövőtől.

Ezen reménység töltse is be szövetségi hitünket és cselekvő akaratunkat, hogy a szövetségi mozgalomnak az egész világot átfogó és az emberiség boldogítására törekvő erejét megszorozhassuk és mi is tevékenyen kivehessük részünket a szövetségi élet eme új korszakában.

Tömörüljünk tehát valamennyien a kibontott szövetségi zászló alá, csatlakozzunk szívvél-lélekkel a szövete-

zeti mozgalomhoz, dolgozzunk együttesen kezét-kézbe téve és egymást testvéri szeretettel támogatva, mert ezáltal oly ügyet szolgálunk, mely társadalmunk megújulására vezet, új ideálok, új célokkal tölti be életünk és az általános emberszeretet, a földi béke és boldogság megvalósítására irányul. Ha így segítünk magunkon, akkor az Isten is megsegít és nyugodt lelkiismerettel várhatjuk az újév áldását szövetségi életünkben.

Boldog új évet kívánunk

szövetségeinknek, azok vezetőinek és valamennyi tagjának.

A testvérszövetségekhez!

Utalok a december hó folyamán a szövetségekhez intézett nyomtatott körlevélre, melyben az általános pénzügyi helyzet nehézségeiről kimerítő tájékoztatást nyújtott Hangya központunk, hogy szövetségei tudják, mihez tartsák magukat és a pénzügyi helyzet nehézségével számolva, sikeresen küzdjenek meg azokkal. Közös feladataink megoldásához minden kis tőkére szükség van a mai szűk tőkeviszonyok között és minden üzemnek — legyen az kicsi, vagy nagy — redukálnia kell hitel és tőke iránti szükségletét és rajta kell lennie másfelől, hogy a saját kihitelezéseit szintén behajtsa.

Az ünnepek alkalmából minden szövetséget, az én szövetségemhez hasonlóan, nagyobb áruhitelt igényelt a szokottnál, hogy raktárát jól felszerelhesse és tagjait kielégithesse. Az ünnep elteltével most már legyünk rajta mi, adós szövetségek, hogy kötelezettségünknek megfelelően és bevételeinket tartozásaink érdemleges törlesztésére sürgősen utaljuk át. Igyekezzünk lehetőleg nagy törlesztést csinálni, mert — amint a központ leveleiben nyomatékosan kiemeli — „a tavaszi szezonra január és február hó folyamán a cél érdekében, kénytelen lesz amugy is a követelések behajtása és redukálása irányában szükség esetén gyors és erélyes intézkedéseket tenni“, amikor is minden adós szövetséget fizetési kötelezettségeinek nehezebben tudna megfelelni.

Olvashatjuk a „Hangyá“-ból, hogy a központ a tőkekezelés helyes mód-

jaira, a rendelkezésünkre bocsátott tőke helyes elosztására és a központhoz leendő visszaáramlására vonatkozólag nem győz elég figyelmeztetést és utmutatást adni, amiből biztosan következtethetünk arra, hogy még mindig sokan vannak olyan szövetségi vezetők, akik nem képesek a mai pénzügyviszonyok parancsoló szükségességével elég komolyan számot vetni és a központi együttműködés feltételeinek pontosan eleget tenni, hanem a szövetség pillanatnyi érdekeit az összes érdekei elé tolják, a megegedettnél nagyobb mértékben lekötve a központi tőkét, melynek pedig minden szövetséggel és nemcsak egyesekkel szemben vannak feladatai és támogató kötelezettségei.

Az emberi természetben rejlő önség szeretete és szolgálata mindnyájunkat csábít ilyen magatartásra, de nem azért vagyunk szövetségi erkölcsűek és szövetségi vezetők, hogy a kísértéseket ne tudjuk leküzdeni és magunk is saját szövetségi érdekeit a közös érdekek mellé és alárendelni.

Bizonyos, hogy mihelyt minden szövetségi ügyvezető a legjobb akaratmal fogja a központi tőkekezelésnek és tőke visszaáramlásának szabályait betartani, az átutalások pontos teljesítésével, a kihitelezések lehető legerősebb megszorításával és a központi kapcsolat állandó keresésével, annál fokozottabb gyorsasággal fogunk haladni mindnyájan a közösen kitűzött szövetségi célok és a kigazda társadalom anyagi és erkölcsi gyarapodása felé.

A vezetők ilyen irányu tetteiben, intézkedéseiben és ügyintézésében nyilvánul meg — véleményem szerint — az a szövetségi szellem, amely éppen az egyetemes széleskörű gazda-érdekek tervszerű szolgálatát jelenti és átlépi egy helyi szövetséget szűkebb érdekkörét, ezeket alárendelve saját szövetségi érdekekben is a közös központi szövetséget az összes szövetségetek felölő feladatainak, céljainak és ezek sikere érdekében tett figyelmeztetéseinek.

Szövetségi Vezetők, Kartársaink! Tartsuk tehát mindnyájan szem előtt a tőke- és pénzügykezelés fontosságát és központunknak ez irányú figyelmeztetéseit s azok, akiket illet, karolják fel több jóakarattal, több mérlegeléssel, belátással és igyekezettel a rendszeres átutalásoknak, a kihitelezések beszüntetésének, a

tagkölcsonök gyűjtésének, az üzletrésztőke felemelésének és a tagok szövetkezeti szelleme emelésének jövőnkbe vágó fontosságú kérdéseit és ne várjuk, hogy e tekintetben egyedül csak a központ fejtsen ki tevékenységet, hanem mi magunk is keressük mindig szomszédos szövetkezeti testvéreinkkel az érintkezést, közös szövetkezeti érdekeink megbeszélgetésére, egymás tájékoztatására és buzdítsuk őket mi öntudatosabb vezetők a központi tömörülésre s ezzel összhangzó magatartásra és cselekvésre. Hiszen sokan vannak bizonyára közöttünk olyanok, akiket sorsuk csak most, vagy néhány éve állított e szövetkezeti munka élére s akik bizonyára szívesen veszik és szívesen kell vegyék a cél érdekében nekünk, idősebb és e téren tapasztaltabb vezetők figyelmeztetéseit és jóindulatu tanácsait, akik a magyar szövetkezeti élet kezdete kezdetének nehézségeit átküzdöttük s az uttörő munkában szerény képességünkkel és hosszú évek kitarásával részt vettünk.

Kelt, Marosszállás, 1923. dec. hó 28.

Darkó Károly
szövetkezeti ügyvezető

Szövetkezeti hírek

Szövetkezeti tőkegyűjtés. A sztan-csafalvai szövetkezetnél is szép eredménnyel indult meg a tőkegyűjtés, melynek során *Csejtei Mihály 400, Vadkerti Károly 300 Leu és 50 kg. buza, Vadkerti Viola 100, Ristin Ilia 200, Schnemann Antal 11,000, Losonc Ferenc 300, Csizmadia Flórián 200, Vadkerti F. 200, Holosi Pál 200, Farkas Sándor 200, Csóti Sámuel 200, Szántó János 200, Rokin Joka 500, Brancov Gyorgye 500, Hojdora A. 200, Csóti Mihály 200, Zsoka Pera 200, Anton Ristin 500 leu* értékben jegyezték üzletrészeket.

A pókai szövetkezetből beérkezett értesítés szerint a tőkegyűjtő akció *Adorján Lajos* elnök buzgó vezetése mellett kellő sikerrel indult meg, melyre *Adorján Lajos elnök 2500 leu* jegyzéssel a legszebb példát szolgáltatta. — A következő üzletrészejegyzések történtek: *Bodor Ferenc 40, Szász Sándor 80, Moldován Simon 40, Nagy Sándor 80, Nagy Ferencz 45, Cs. Nagy Ferencz 40, Csegedi Imre 30, Csegedi Sándor I. 20, Máthé Imre 30, Csegedi József 40, ifj. Gábor Mihály 40, Farkas Lajos 30, Fehér Sándor 30, Szengyel István 25, Szengyel János 5, Dobai József 15, Egyed János 50, Jakab András 140 leu* jegyezték.

Követendő példa. A datki szövetkezet igazgatósága *Szén Mihály* ügyvezető indítványára elhatározta, hogy a szövetkezeti fuvarozást lehetőleg azon tagoknak juttatja, kik a fuvarozás díját egészben, vagy részben szövetkezeti üzletrészek jegyzésére fordítják. — Ezen határozattal is a szövetkezet közérdekű jelentőségét akarják még jobban kifejezésre juttatni és a községben mindenki előtt

világosan láthatóvá tenni, hogy a szövetkezetet a tagok magukénak tekintik, érte dolgozni és áldozatot hozni kötelességüknek tartják. — A fuvarozás vállalásával is saját gazdasági intézményüket akarják a tagok erősíteni s ezért a saját magukon való nyereszkesedést, a pénzért való fuvarozást lehetőleg teljesen kiküszöbölik a szövetkezet ügykezeléséből. — Csak ilyen öntudatos szövetkezeti megértés és gondolkodás mellett válhat a szövetkezet a nép igazi jóléti intézményévé.

Ugyancsak a datki szövetkezet a tekintetben is követésre méltó példával szolgált, hogy az összes családtagoknak a szövetkezet kötelékébe önálló tagok gyanánt való belépése iránt széleskörű propagandát indított s a kezdetén már a vezetőség tagjai családtagjaikat beléptették a szövetkezeti tagok sorába. — Ily módon a szövetkezet számos család közös összekötő kapcsa, valóságos otthona lesz, ahol az önzetlenség, a testvéri szeretet és egymás támogatása, mint legfőbb erények követésében találják meg a tagok közös boldogulásukat.

Áruosztályunk közli e szövetkezetekkel, hogy a petroleumgyárak a kőolaj árát circa 20%-al felemelték, minél fogva a kőolajnak megfelelően magasabb árban kerül forgalomba a kereskedelembe.

Szövetkezeti boltkezelő, ki ezen a téren több évi gyakorlattal rendelkezik, nagyobb forgalmu szövetkezetnél állást keres. — Cim: Hellstern Antal Zimbru Arad megye.

Sitér és Vidéke fogy. és értékesítő szövetkezet üzletvezetőt keres. Javadalom: évi 2400 lei, 2% forg. jutalék (évi forg. 400,000 lei.) 2 öl tüzifa, 30 lei eljárási díj. Szép lakás, melléképületekkel. 15000 lei kauciót tartozik a megválasztott szövetkezetünk pénztárában elhelyezni. — Pályázatok 1924. január 10-ig a „Sitéri fogy. szövetkezet igazgatósága címére küldendők, u. p. Salard Jud. Bihar.

A vásárlási visszatérítés és a vásárlási könyvecskék.

Lapunk megelőző számában kifejtettük, hogy amely szövetkezetünk fejlődése rendén odajutott, hogy már ez évben is vásárlási visszatérítést tudott adni, szövetkezeti kötelessége jövőben a rendszeres visszatérítést állandósítani, ami által a szövetkezet igazi céljait és előnyét a tagok előtt könnyebben felismerhetővé teszi és a szövetkezet népszerűsítését nagyban előmozdítja.

Központunk a rendszeres vásárlási visszatérítés megvalósíthatásánál segítségére kíván lenni a szövetkezeteknek és e célból a tagok vásárlásainak nyilvántartására szolgáló *vásárlási könyvecskéket* készített, melyek beosztásuknál és formájuknál fogva legalkalmasabbak a vásárlási visszatérítés helyes és egyöntetű megoldására.

Ezen vásárlási könyvecskéket sikerült központunknak igen jutányos árban elkészíttetnie s így azok beszerzése sem a szövetkezetekre, sem a tagokra nem jelent nagyobb kiadást.

Kétféle vásárlási könyvecskét készítettünk 32 és 64 oldalast, melyeket szövetkezeteinknek csupán a nyomtatási költségek felszámítása mellett bocsátunk rendelkezésükre.

Ajánljuk tehát valamennyi szövetkezetünknek, de különösképp azon szövetkezeteinknek, ahol már az eddigi üzleteredmény is megengedte a vásárlási visszatérítés adását, hogy a jövőben rendszeres vásárlási visszatérítésre térjenek át és e célból rendeljenek meg sürgősen központunktól a tagok számára megfelelő mennyiségű vásárlási könyvecskéket.

A megrendelések beérkezése után központunk, illetve raktáraink azonnal le szállítják a könyvecskéket, hogy már az év elejétől a tagok vásárlásai a könyvecskében felvehetőek legyenek.

Ügyvezetési teendők.

Az év elején szokásos és elkerülhetetlen teendőkre felhívjuk az ügyvezetők figyelmét, nehogy azoknak megtételét elmulasszák.

1. Össze kell állítani a tagok betűrendes névsorát s a negyedévi változásról szóló kimutatást, melybe felveendő a vásárlási visszatérítéssel kapcsolatos üzletrészejegyzés is. — A névsort és a kimutatást legkésőbb január 15-ig minden szövetkezet be kell hogy küldje az illetékes törvényszékhez. A tagok névsorának jegyzékéről egy másolat a szövetkezet részére visszatartandó.

2. Az ügyvezető, könyvelő, péztárnok, boltkezelő, vagy más szövetkezeti alkalmazottnak fizetése után évenként levonandó másod fokozat szerinti (nyugta) bélyegilletéket egy összegben kell az adóhivatalnál január 15-ig lefizetni.

3. Az ügyvezető a boltkezelő bevonásával pontosan írja össze az adósok névsorát. — Az összeirt hitelek helyességéről a hitelkönyv alapján alaposan meg kell győződni s ha csak a legcsekélyebb kétely is merül fel, legcél szerűbb a kimutatott hitelt az illető adóssal elismertetni.

4. Amely szövetkezet árban vásárlási visszatérítést adott tagjainak, ott a kiadott áruk értéke raktár és boltoskönyvben a december havi lezárás előtt boltos javára irandó.

A „Hangya” című mellékletet szerkeszti:

DR. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

sz. E. G. E. Iltkár.